

DELOVNO IN SOCIALNO SODIŠČE V LJUBLJANI
Resljeva 14

1000 Ljubljana

Opr. št.: X Pd 2845/2013

Datum: 25. 8. 2014

PREDLAGATELJ: SINDIKAT VOJAKOV SLOVENIJE, Ob parku 4,
Slovenska Bistrica, ki ga zastopa Gvido Novak,
po pooblaščenju Odvetniku Petru Kosu

NASPROTNA UDELEŽENKA: REPUBLIKA SLOVENIJA, MINISTRSTVO ZA
OBRAMBO RS, Vojkova cesta 55, Ljubljana,
ki jo zastopa Državno pravobranilstvo RS, Ljubljana

- zaradi kršenja pravic iz kolektivne pogodbe

na Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani

PRITOŽBA

predlagatelja

zoper sodbo in sklep naslovnega sodišča opr. št.
X Pd 2845/2013 z dne 20. 06. 2014

2x

pooblastilo se nahaja v spisu
sodna taksa plačana

Predlagatelj vloga pritožbo zoper sodbo in sklep Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani opr. št. X Pd 2845/2013 z dne 20. 06. 2014 zaradi bistvenih kršitev določb pravnega postopka, zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja in zmotne uporabe materialnega prava iz vseh razlogov po ZPP, ZDR-1, ZDSS, ZSPJS, ZObr in KPJS, ter predlaga Višjemu delovnemu in socialnemu sodišču v Ljubljani, da pritožbi tožeče stranke ugodi in izpodbijano sodbo in sklep spremeni tako, da prizna tožbeni zahtevek predlagatelja, podredno, da izpodbijano sodbo razveljavi in zadevo vrne v ponovno odločanje prvostopnemu sodišču.

Tožeča stranka predlaga tudi povrnitev stroškov postopka po odmeri sodišča.

Prvostopenjsko sodišče v 16. točki Sodbe in sklepa z opr. št. X Pd 2845/2013 z dne 20.6.2014 (v nadaljevanju izpodbijana sodba in sklep) zaključuje opis kolektivnega spora z ugotovitvijo, da za pripadnike Slovenske vojske **opravljanje dela** preko polnega delovnega časa sama po sebi **ne utemeljuje priznanje** dodatka za delo preko polnega delovnega časa ter drugih vtoževanih dodatkov za delo ponoči, v nedeljo ter na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan.

Po ugotovitvah sodišča se vse ure, ki jih pripadniki Slovenske vojske opravijo preko polnega delovnega časa, ponoči, v nedeljo ter na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan in se kasneje koristijo kot proste (v nadaljevanju kompenzacija) všttevajo v ure polne mesečne delovne obveze v okviru začasne prerazporeditve delovnega časa (enako velja za neenakomerno razporeditev delovnega časa) s preračunom delovnega časa v okvirih dopustnega obdobja šestih mesecev.

Na osnovi opisanih ugotovitev sodišča v predhodnih dveh odstavkih je **sodišče ocenilo**, da je nasprotna udeleženka (v nadaljevanju NU) pravilno v višini 100% redne urne postavke obračunala vse ure, ki so jih člani predlagatelja opravljali preko polnega delovnega časa, ponoči, v nedeljo ter na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan in so se kasneje kompenzirale. **Na osnovi** opisane **ocene** je prvostopenjsko sodišče odločilo, da **predlagatelj neutemeljeno zatrjuje kršitev Kolektivne pogodbe za javni sektor** (v nadaljevanju KPJS), ker za kasneje izkoriščene ure pripadnikom Slovenske vojske NU ni priznala dodatkov za delo preko polnega delovnega časa, ponoči, v nedeljo ter na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan.

K vsebinski presoji.

1.

Prvostopenjsko sodišče je **zmotno in nepopolno ugotovilo dejansko stanje** s tem, ko je ugotovilo, da je NU **pravilno** v višini 100% redne urne postavke obračunala vse ure, ki so jih člani predlagatelja opravljali preko polnega delovnega časa, ponoči, v nedeljo ter na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan in so se kasneje kompenzirale. Ugotovitev, da je obračun v višini 100% redne urne postavke za opravljene ure ponoči, v nedeljo ter na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan ter ure preko polnega delovnega časa je napačna, do nje pa je prvostopenjsko sodišče prišlo z zmotno uporabo materialnega prava, saj je ta ugotovitev v nasprotju s KPJS, ZSPJS, ZObr, ZDR-1, ZDSS ter ZPP.

Med NU in predlagateljem v predmetnem sporu **ni bilo sporno** ali so pripadniki Slovenske vojske, člani predlagatelja, **opravljali delo** polnega delovnega časa, ponoči, v nedeljo ter na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan in, da so se tako opravljene ure kasneje kompenzirale. V pravnem postopku je to dejstvo, da so pripadniki Slovenske vojske dejansko opravljali delo v posebnih pogojih dela ter jih kasneje kompenzirali v času rednega delovnega časa je NU priznavala in prvostopenjsko sodišče je to dejstvo tudi pravilno ugotovilo, čemur predlagatelj ni nasprotoval.

V pravnem postopku ni prišlo do popolno ugotovljenega dejanskega stanja na osnovi katerega bi bilo možno pošteno in zakonito rzsoditi, saj predlaganim dokazom sodišče ni sledilo v celoti, kot izhaja iz Zapisnika o glavni obravnavi na naroku dne 20. 6. 2014 je

sodišče z 2. dokaznim sklepom zavrnilo vse predlagane dokaze predlagatelja in svoj dokazni sklep (2.), ker bi naj v zadostni meri ugotovilo odločilna dejstva. Iz zapisnika obravnave na naroku dne 9. 5. 2014 izhaja sprejet dokazni sklep, da bo predsednik predlagatelja zaslišan na naslednjem naroku, na naslednjem naroku pa sodišče ni sledilo svojemu dokaznemu sklepu iz prvega naroka glavne obravnave ter z zavrnjenjem zaslišanja predsednika predlagatelja in Črta Jereb Skrta ter vse dokaze zaslišanje predsednika predlagatelja. Sodišče je zavrnilo tudi predlog predlagatelja, da sodišče od NU pridobi mesečne urne liste ter plačilne liste za tri člane Sindikata vojakov Slovenije Sušanj Gregorja, Avbeljšek Tomaža in Roberta Šošariča. Zavržen je bil tudi predlog dokaza predlagatelja s katerim je želel dokazati dejstvo, da se je v obdobju od leta 2010 do leta 2012 (vtoževan čas za člane predlagatelja) v enoti transportna četa 670. logističnega bataljona v Slovenski Bistrici pravilno izplačevalo vse vtoževane dodatke iz KPJS na postavki E 060, kot izhaja iz predložene kopije plačilne liste v dokaz. Z predlaganimi dokazi, mesečnimi urnimi listami in plačilnimi listi pripadnikov transportne čete za obdobje 1.1. 2010 do 10. 1. 2014, ki bi jih predložila NU je tožnik želel dokazati, kako je NU v navedenem obdobju pravilno obračunavala vtoževane dodatke, kasneje ob nespremenjenih predpisih pa je dodatke prenehala pravilno izplačevati tudi v tej četi. Vse opisano o zavrnjenih dokaznih predlogih izhaja iz zapisnika glane obravnave na naroku 20. 6. 2014. Z opisanim zavrnjenjem dokaznih predlogov je sodišče **bistveno kršilo določbe pravnega postopka** s tem, ko predlagatelju **ni omogočilo**, da bi predstavil vse dokaze s katerimi bi dokazal zatrjevana dejstva na katera je upiral svoj zahtevek in jih želel dokazati (ZPP, 339. člen, točka 14 in 15). Zavrnitev dokaznih predlogov ni utemeljeno zavrnjena, zaradi česar je podana bistvena kršitev pravnega postopka, saj odločitve v tem delu ni mogoče preizkusiti.

Nadalje izhaja iz sodbe in sklepa, da je materialno pravo bilo pravilno uporabljeno ob ugotovitvi, da se presežek delovnih ur ob nemotenem delovnem procesu brez ogrožanja nalog lahko koristi kot proste ure v času obvezne prisotnosti na delovnem mestu ali kot proste dni.

2.

Materialno pravo je bilo uporabljeno zmotno.

Iz definicije delovnega razmerja izhaja (ZDR-1, 4. člen), da v delovnem razmerju delavec v organiziran delovnem procesu za delodajalca in v njem osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca za plačilo ob upoštevanju predpisanih pravic in obveznosti. Nadalje ZDR-1 v 128. členu določa, da delavcu pripadajo dodatki za delo v posebnih pogojih dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, njihova višina pa se določi s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti, kar v predmetnem sporu predstavlja KPJS.

ZObr v 96. členu določa, da delavec, ki poklicno opravlja delo na obrambnem področju, je po odločitvi nadrejenega dolžan zaradi potreb službe opravljati delo v posebnih delovnih pogojih. Med posebne pogoje dela na obrambnem področju ZObr določa delo, za katere ZDR-1 v 128. členu določa, da za njih delavcem pripadajo dodatki, katerih višina je določena v KPJS (43., 44., 45. in 48. člen) kot to predvideva ZDR-1. Kot določajo ZDR, ZObr in KPJS predlagatelj tudi vtožuje dodatke za svoje člane pripadnike Slovenske vojske še posebej zaradi 5. odstavka 96. člena ZObr, ki določa, da se delavcem na obrambnem področju zaradi opravljanja dela v posebnih delovnih pogojih dela za opravljeno delo plača poveča v skladu s splošnimi predpisi, ki so za pripadnike Slovenske vojske KPJS, ZSPJS in ZDR.

Plačilo 100% redne urne postavke pripadnikom Slovenske vojske, članom predlagatelja, kot se nesporno izplačuje v vtoževanem obdobju, je napačno in tudi ugotovitev prvostopenjskega sodišča, da je takšno plačevanje članov predlagatelja in ostalih pripadnikov Slovenske vojske je napačno in zmotno. Sodišče je ob takšni ugotovitvi **zmotno uporabilo materialno pravo**, saj ni upoštevalo splošnih predpisov KPJS, ZSPJS in ZDR, specialni predpisi ZObr in Pravila službe pa plačila za delo ne določajo in za upravičenost do plačila napotujejo na uporabo splošnih predpisov.

Iz nesporno izhajajočih dejstev v predmetnem sporu, ki jih NU priznava in jih je sodišče v pravnem postopku pravilno ugotovilo, da so pripadniki Slovenske vojske, člani predlagatelja **delo** v posebnih pogojih dela ponoči, v nedeljo ter na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan in preko polnega delovnega časa **opravili**, je kljub temu, da so se ure opravljenega dela kasneje kompenzirale NU bila dolžna spoštovati splošne predpise in izpolniti svojo obvezo do svojih delavcev in jim **obračunati ter izplačati vtoževane dodatke** v višini kot jih določa KPJS. Delavci so svoj del obveznosti izpolnili s tem, ko so opravili svoje delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca oz. svojih neposredno nadrejenih.

Pridobljene kompenzirane ure, ki so bile opravljene v posebnih pogojih dela so se kasneje kompenzirale v rednem delovnem času za katerega so pripadniki Slovenske vojske, člani predlagatelja prejeli plačilo 100% urne postavke brez vsakršnih dodatkov. Do obračuna in izplačila dodatkov so bili upravičeni za opravljeno delo za čas ko so delo opravljali v posebnih pogojih dela, do plačila 100% urne postavke za opravljeno delo pa niso bili upravičeni, ker se jim je z institutom začasne prerazporeditve delovnega časa in neenakomerno razporejenega delovnega časa delo odredilo izven rednega delovnega časa. Ko pa so delo opravili v posebnih pogojih dela ponoči, v nedeljo ter na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan in preko polnega delovnega časa pa so bili upravičeni do ustreznega plačila dodatkov kot to določa ZDR in njihovo višino KPJS.

Pri kompenzaciji ur pa je najbolj sporno to, da kompenzacije delovnih ur, za katere bi delodajalec moral plačati dodatke za delo v posebnih pogojih in za delo izven delovnega časa, ne more opraviti za delo v normalnih pogojih dela, brez dodatkov. S takšno kompenzacijo je namreč pripadnik prikrajšan za dodatke. Sporno pa je tudi ti, da se kompenzacija ur lahko opravi samo s soglasjem delavca, ki pa v tem primeru ni podano.

Za vse vtoževane dodatke KPJS v vsakem posameznem členu (43., 44., 45. in 48. člen) določa, da se obračunavajo za čas, ko javni uslužbenec dejansko dela v določenih pogojih. NU vtoževanih dodatkov ni obračunavala članom predlagatelja in ostalim pripadnikom Slovenske vojske, kar glede na obrazloženo predstavlja kršitev KPJS.

Specialni predpisi obrambnega področja, ki urejajo delovni čas pripadnikov Slovenske vojske ne morejo spreminjati s splošnimi predpisi določenih obveznosti delodajalca do delavcev glede plačila za opravljeno delo. Prvostopenjsko sodišče je svojo odločitev pretežno uprlo na specialne predpise o delovnem času in določbe o tem kdo lahko ukaže opravljanje nadurnega dela in celo na ukaze s katerimi se je določalo neizplačevanje nadur. Ob tem je iz obračunskega vidika pomembno to, da za naduro predstavlja plačilo 100% redne ure in ustrezni dodatki glede na čas, ki je za delavca manj ugoden. S tem, ko je NU v vlogi delodajalca odredila opravljene ure v posebnih pogojih dela kasneje koristiti v času rednega delovnega časa je posamezno naduro dejansko razbila oz. razdvojila del za plačilo redne ure v višini 100% in v del za dodatno plačilo zaradi posebnih pogojev dela v za delavca manj ugodnem delovnem času, ki je skladno z KPJS za vse javne uslužbence plačljiv v določenih odstotkih redne ure kot dodatek po 43., 44., 45. in 48. člen.

Prvostopenjsko sodišče je zmotno uporabilo materialno pravo s tem, ko je zavzelo stališče, ki izhaja iz 17. in 18. točke obrazložitve in ga podkrepilo z določili specialnih predpisov obrambnega področja, da je nadurno delo v Slovenski vojski možno izplačevati le če je le to predhodno odobreno in odrejeno. Specialni predpisi ne morejo z administrativnimi ovirami preprečevati izvajanje splošnih predpisov in kot določa 5. odstavek 96. člena ZObr, da se delavcem na obrambnem področju za delo v posebnih pogojih dela plača poveča skladno s splošnimi predpisi bi jo NU morala tudi povečati, kot zahteva predlagatelj v tem sporu. Tudi vsebinske obrazložitve mnenja resornega ministrstva za sistem in plače javnih uslužbencev z dne 17. 11. 2006, ki je bilo predloženo kot dokaz sodišče ni upoštevalo z utemeljitvijo v 19. točki sklepa in sodbe, da so v njem le splošna stališča brez upoštevanja specifične ureditve delovnega časa, ki velja za Slovensko vojsko. Sodišče pa se v sklepu in sodbi do predloženega dokaza, dopisa Inšpektorata RS za obrambo št. 0610-88/2011-3 z dne 17. 11. 2006, ki predstavlja dokument nadzornega organa specifičnega obrambnega področja, sploh ni opredelilo. Zavračanje in neupoštevanje splošnega mnenja resornega ministrstva za sistem in plače javnih uslužbencev z utemeljitvijo, da v njem niso upoštevane specifične ureditve delovnega časa v Slovenski vojski in neopredelitev do stališča nadzornega organa obrambnega resorja, ki napotuje na splošne predpise glede plačila dela v posebnih pogojih dela na obrambnem področju (zaradi katerih sodišče zavrača mnenje) ni sprejemljivo in gre za napačno in zmotno uporabo materialnega prava in s tem zmotno uporabo ZPP, ZDSS-1, ZDR-1, ZSPJS, ZObr in KPJS.

3.

K zavrženju 2. točke predloga.

Sodišče svoje zavrženje 2. točke utemeljuje z obrazložitvijo (točka 22 in 23), da gre za uveljavljanje pravic, ki bi jih delavci lahko uveljavljali le v individualno sproženih delovnih sporih, kjer bi se za vsak posamezen primer oz. za vsakega delavca ugotavljalo ali je v točno določenih urah delavec res opravljal nadurno delo. Utemeljitev kot tudi izhaja iz vsebinske obrazložitve v tej pritožbi ne drži, saj je v predmetnem sporu zahtevke uperjen le na del nadure, ki to sploh niso ko več se del redne ure kompenzira, ampak gre za 100% redne ure in ustrezen dodatek glede na čas opravljanja dela v manj ugodnem delovnem času od rednega.

Za del plačila za dodatke, ki bi morali članom predlagatelja Sindikata vojakov Slovenije biti obračunani kot je vtoževano in ostalim pripadnikom Slovenske vojske, za že opravljene ure ima delodajalec vse podatke in jih nebi bilo potrebno ugotavljati, saj so razvidni iz mesečnih urnih list. NU bi po 2. točki zahtevka bila dolžna samo obračunati vtoževane dodatke, ki jih s kršitvijo KPJS ni obračunavala za ure, ki so se kasneje kompenzirale.

V predmetnem sporu gre za kršitev izvrševanja kolektivne pogodbe med strankami kolektivne pogodbe in drugimi osebami za katere ZDSS-1 v točki a) 6. člena določa pristojnost za odločanje Delovnemu sodišču. Skladno s pristojnostmi iz 53. člena ZDSS-1 (1. točka 1. člena) bi v predmetnem sporu morale Delovno sodišče ugotoviti kršitev pravic ali obveznosti iz kolektivne pogodbe, kot izhaja iz 1. točke zahtevka predloga. Po ugotovljenih kršitvah pravic in obveznosti v KPJS, torej kot to določa 1. točka 1. odstavka 53. člena ZDSS-1 in v predmetnem sporu izhaja iz 1. točke zahtevka, bi sodišče bilo zaradi narave razmerja, še posebej ker so vsi podatki o kršitvah delodajalcu znani in izhajajo iz elektronsko vodenih mesečnih urnih list, dolžno naložiti NU izpolnitev obveznosti plačila skladno s KPJS, kot

izhaja iz 2. točke zahtevka v predmetnega spora. Ednini podatek, ki delodajalcu oz. NU ni znan je članstvo delavcev v Sindikatu vojakov Slovenije, zato pa je v 2. točki zahtevka tudi predviden zahtev predlagatelja s seznamom upravičencev članov Sindikata vojakov Slovenije, na osnovi katerega bi NU izpolnila svojo obvezo plačila, saj predlagatelj nima pooblastila za zastopanje vseh zaposlenih na obrambnem področju.

Individualni postopki bi bili potrebni v kolikor NU nebi imela podatkov o opravljenih urah dela oziroma posledično kršitvah KPJS in vseh potrebnih podatkov za izvršitev sodbe. In tudi v primeru ko NU nebi imela vseh potrebnih podatkov in bi bilo potrebno individualno ugotavljati ali je nekdo opravljal delo v posebnih pogojih dela ali ne in koliko za katero ni prejel ustreznega plačila dodatkov, 100% redne ure pa bi kompenziral, bi še vedno šlo za kršitev izvajanja kolektivne pogodbe (KPJS) za kar pa je v kolektivnih sporih pristojno Delovno sodišče.

Predlagatelj Višjemu delovnemu in socialnemu sodišču v Ljubljani predlaga, da pritožbi ugodi in spremeni odločitev tako, da ugodi tožbenemu zahtevku predlagatelja, podredno, da pritožbi ugodi, izpodbijani sklep in sodbo razveljavi in zadevo vrne v ponovno odločanje prvostopnemu sodišču.

predlagatelj

Sindikat vojakov Slovenije

Koper, 25. 8. 2014